

2021 NR 3-4 (108-109) LIPIEC-GRUDZIEŃ

VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

40. urodziny Papieskiej Akademii Teologicznej!

umiecie rozmawiać» – mówił ks. Kuflikowski, podkreślając, że prof. Półtawska zawsze znajduje czas dla drugiego człowieka, aby go przyjąć czy z nim porozmawiać, a także dodać nadziei. „100 lat to 100 różnych sytuacji, mnóstwo spotkań, ale nade wszystko ta sama wiara, ta sama nadzieja i ta sama miłość. Wszystko zostawiłaś dla Chrystusa. Postawiłaś Boga w centrum, a reszta znalazła swoją kolejność. [...] Kto zna Dekalog, ten wie, jak postępować, a kto jest człowiekiem, ten będzie święty” – zakończył ks. Andrzej Kuflikowski.

W czasie uroczystości odczytano list gratulacyjny abp. Marka Jędraszewskiego. „Ile to sytuacji z życia Pani Profesor, związanych z doznawaniem przeciwności i z podejmowaniem trudnych decyzji, ostatecznie wydobywa piękno człowieka jako istoty transcendentnej i zbliża jego transcendencję do Transcendencji Bożej!” – czytamy w liście.

W mszy św. z udziałem Wandy Półtawskiej uczestniczyły władze Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor UPJPII, i ks. dr hab. Antoni Świerczek, prof. UPJPII, prorektor ds. polityki kadrowej i promocji. W liście gratulacyjnym rektor UPJPII napisał:

„[...] przez wiele lat prowadziła Pani wykłady na naszej uczelni, wcześniej oczywiście jako Papieskim Wydziale Teologicznym, a następnie na Papieskiej Akademii Teologicz-

nej. Ślad mądrości i świadectwo życia jakie zostawiła Pani naszym studentom z pewnością nadal owocują w ich życiu i powołaniu. W szczególności chcemy podkreślić fakt, że w 1967 roku zorganizowała Pani Instytut Teologii Rodziny przy Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie i kierowała nim przez 33 lata, piastując stanowisko profesora. Tym samym stawiała Pani fundamenty dla dzisiejszej nauki o rodzinie i rozwoju naszego Uniwersytetu. Dziękujemy za trud, przekazywaną mądrość oraz kształtowanie tyłu pokoleń chrześcijan odpowiedzialnych za przyszłość rodziny oraz za obronę życia każdego człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci”.

Lekarz psychiatra, współpracowniczka i przyjaciółka Jana Pawła II, urodziła się 2 listopada 1921 r. Więziona w czasie II wojny światowej przetrwała niemiecki obóz w Ravensbrück, a później jako lekarka, doktor nauk medycznych, przez dziesięciolecia zabiegała w Polsce m.in. o życie dzieci nienarodzonych.

W 2016 r. Wanda Półtawska została odznaczona Orderem Orła Białego – „w uznaniu zasług dla Rzeczypospolitej Polskiej, za propagowanie wartości i znaczenia rodziny we współczesnym społeczeństwie”, a także za „chrześcijańskie świadectwo humanizmu i wkład w rozwój katolickiej nauki społecznej”.

Jubileusz o. prof. dr. hab. Zdzisława Gogoli OFMConv

tekst: Piotr Matoga

23 października b.r., w liturgiczne wspomnienie metropolity lwowskiego ob. łac. św. abp. Józefa Bilczewskiego, odbyła się w Auli bł. Jakuba Strzemię krakowskiego klasztoru franciszkańskiego podniosła uroczystość: wręczenie *Księgi Jubileuszowej* o. prof. dr. hab. Zdzisławowi Gogoli OFMConv z okazji 70. rocznicy urodzin oraz uzyskania tytułu tzw. profesora belwederskiego. Uczestniczyli

w niej przedstawiciele Episkopatu Polski, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, rodzina i przyjaciele. Listy gratulacyjne zamieszczone w rzeczonyj Księdze nadesłali m.in.: generał Zakonu oo. Franciszkanów Carlos A. Trovarelli, metropolita krakowski i Wielki Kanclerz UPJPII abp prof. Marek Jędraszewski, prymas-senior abp Józef Kowalczyk, metropolita przemyski ob. łac. dr Adam

Szał, emerytowany bp pomocniczy archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej Błażej Kruszyłowicz, minister Prowincji św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię Marian Gołąb, gwardian krakowskiego klasztoru franciszkańskiego o. dr Piotr Cuber i in. W publikacji zatytułowanej *Constantia et virtute. Księga jubileuszowa dedykowana o. prof. dr. hab. Zdzisławowi Gogoli OFMConv w 70. rocznicę urodzin*, pod redakcją ks. prof. Józefa Wołczańskiego (Kraków 2021, ss. 1038) zamieszczono 36 artykułów z dziedziny teologii, filozofii, historii sztuki, pracy społecznej, kulturoznawstwa oraz historii. Ponadto przedstawiono w niej obszernie curriculum vitae Jubilata, bibliografię ogłoszonych drukiem rozpraw, jak też bogaty wybór fotografii ilustrujących poszczególne etapy życia.

Jubilat urodził się 18 VII 1950 r. w Ołpinach – pow. jasielski na Podkarpaciu. Miał pięcioro rodzeństwa. Szkołę podstawową ukończył na miejscu, po czym naukę kontynuował w Zasadniczej Szkole Górniczo-Naftowego w Krośnie, a później w miejscowym Technikum Naftowym. Po maturze złożonej w roku 1970 podjął roczny staż pracy, po czym wstąpił do nowicjatu franciszkańskiego w Łodzi-Łagiewnikach. W latach 1972–1978 studiował filozofię i teologię w Wyższym Seminarium Duchownym Franciszkanów w Krakowie, odbywając równoległe formację ascetyczno-moralną. Sześciolatnie studia uwieńczone zostały święceniami kapłańskimi w roku 1978. Kolejne dwa lata spędził na wikariacie w Radomsku, uzyskując w tym czasie magisterium z teologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Przez następne dwa lata pełnił obowiązki wicerektora i wykładowcy franciszkańskiego Niższego Seminarium Duchownego w Legnicy. Pracę formacyjną wśród młodych adeptów do Zakonu kontynuował w latach 1982–1986 w Kalwarii Pałacowskiej w charakterze mistrza nowicjatu. Uwieńczeniem tej misji stała się nominacja na stanowisko rektora Wyższego Seminarium Franciszkanów w Krakowie (1986–1989). Zdobyte w ciągu poprzednich lat i sprawowanych funkcji doświadczenie w kierowaniu zespołami ludzkimi, odpowiedzialność i talenty organizatorskie, a przy tym dojrzała pobożność zakonnika, zwróciły na o. Gogolę oczy przełożonych, wskutek czego w roku 1989 został wybrany przełożonym Prowincji św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię; obowiązki te pełnił przez dwie kadencje do roku 1996.

Po zakończeniu misji kierowania Prowincją o. Gogola kontynuował studia specjalistyczne. W 1999 r. zdobył stopień naukowy doktora nauk humanistycznych na Wydziale Historii Kościoła Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. W roku akad. 2000/01 uzyskał angaż na tymże fakultecie jako asystent, a następnie adiunkt. Dziesięć lat później, 16 XI 2010 r., otrzymał na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych, w 2014 r. tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 2021 r. tytuł tzw. profesora belwederskiego.

W środowisku uniwersyteckim o. prof. dr hab. Zdzisław Gogola OFMConv znany jest bardzo dobrze, głównie za sprawą swojego imponującego dorobku naukowego, na który składa się 346 publikacji; są to artykuły i rozprawy oraz książki. Problematyka tych publikacji dotyczy dziejów franciszkanów w Polsce i w świecie, biografistyki, regionalistyki, edytorstwa źródeł historycznych i najnowszej historii Kościoła. Za te osiągnięcia otrzymał kilka wyróżnień: dwukrotnie nagrodę rektora uczelni: w 2011 i 2017 r., prezydencki Srebrny Krzyż Zasługi w 2018 r. oraz Złoty Medal „Zasłużony dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie” w roku 2021.

Po dwudziestu latach uniwersyteckiej pracy dydaktyczno-naukowej o. prof. Gogola przeszedł w roku 2020 na emeryturę. Fakt ten grono jego przyjaciół postanowiło uczcić okolicznościowym spotkaniem. Jak już wspomniano, doszło ono do skutku 23 października br.; rozpoczęło się o godz. 11.00 uroczystym odśpiewaniem hymnu *Gaude Mater Polonia* przez Chór „Salawa” z parafii pw. bł. Anieli Salawy w Krakowie pod dyrekcją dr. Andrzeja Edwar-da Godka. Obowiązki prowadzącego pełnił o. dr Andrzej Hejnowicz OFMConv. Jako pierwszy głos zabrał o. gwardian dr Piotr Cuber, który powitał zebranych gości i podziękował za zorganizowanie tego podniosłego wydarzenia. Następnie uroczystą laudację ku czci Jubilata wygłosił redaktor *Księgi Jubileuszowej* ks. prof. Józef Wołczański. Przedstawił zebrany dotychczasową działalność duszpastersko-organizacyjną i dydaktyczno-badawczą Jubilata. Uzyskanie przez o. prof. Gogolę stopni i tytułów, będących skądinąd wynikiem jego rzetelnej i żmudnej pracy, wymagało wręcz heroicznego wysiłku, aby mimo licznych obowiązków pogodzić pracę naukową z zadaniami powierzonymi doraźnie przez przełożonych. Wolno przypuszczać, że to dzięki pełnej pasji pracy na różnych odcinkach, traktowanej jako misja życiowa i pragnieniu permanentnego rozwijania otrzymanych talentów i zdolności, udało się Jubilatowi osiągnąć tak wiele. Mówca zwrócił też uwagę na istotne przymioty osobowości o. prof. Gogoli, wyróżniające go w szeregu innych osób: prawość charakteru i głęboką uczciwość, konsekwencję w dążeniu do obranego celu, sumienność w pełnieniu obowiązków, mocne więzi z ojczyzną, dojrzałą pobożność i przywiązanie do rodziny franciszkańskiej, poczucie godności i honoru. Wszystkie te atuty pozwalają określić Jubilata mianem „arystokraty ducha”. Kończąc laudację, ks. prof. Wołczański podziękował o. prof. Gogoli za wieloletnią przyjaźń, którą cechuje niewzruszona wierność i stałość.

Po laudacji dokonano uroczystego wręczenia *Księgi Pamiętkowej*, a następnie przemówił o. prof. Gogola. W krótkiej oracji wyraził wdzięczność za ofiarowane mu prace naukowe. Nawiązując do różnych etapów swojego życia, podziękował także licznym osobom, które uczestniczyły w jego procesie formacji i edukacji.

Po wystąpieniu Jubilata głos zabrali goście, m.in.: bp Marian Błażej Kruszyłowicz OFMConv, abp Józef Kowalczyk, przedstawiciele rodziny oraz delegat Prowincjała.

Obaj hierarchowie w swoich przemówieniach, nawiązując do historii Kościoła i Zakonu Franciszkanów w Polsce, wskazywali na istotny wkład o. prof. Gogoli zarówno w jej badanie, jak i tworzenie. Wiele wątków przez nich podjętych dotyczyło także kontynuacji dzieł rozpoczętych przez Jubilatą jako prowincjałą, w tym działalności misyjnej.

Poszczególne sekwencje uroczystości wzbogacił występami chór „Salawa”, który oprócz hymnu *Gaude Mater Polonia*, zaprezentował ponadto utwory: *Chwal duszo moja Pana* Marc-Antoine’a Charpentiera oraz dwie kompozycje Henryka Jana Batora: *Misericordias Domini* i *Deus caritas est*. Wykonaniu tych ostatnich towarzyszył akompaniator, mgr Artur Szczerbinin, realizujący partię organową. Wysoki poziom artystyczny chóru oraz bar-

dzo dobrze dobrany repertuar, opatrzony komentarzem wprowadzającym o. Hejnowicza, wywarły niezapomniane wrażenie na uczestnikach uroczystości, a całości spotkania dodały bogactwa formy.

Konkludując, zauważyć należy, że tak uroczyste i podniosłe spotkanie w pełni odpowiadało wysokiemu poziomowi naukowemu, jaki prezentuje okolicznościowa *Księga Jubileuszowa*. Poszczególne elementy uroczystości doskonale podkreśliły wielkie zasługi i wkład o. prof. Zdzisława Gogoli w kreowanie i badanie dziejów Kościoła zarówno w wymiarze naukowym, jak i duszpastersko-organizacyjnym. Pozostaje zatem dołączyć się do bogatego *tabula gratulatoria* i życzyć Czcigodnemu Jubilatowi: *Ad multos annos!*

Jubileusz ks. dr. hab. Andrzeja Bruździńskiego, prof. UPJPII

tekst: WHiDK

Październikowa Rada Wydziału HIstorii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII miała charakter szczególny, odbyła się bowiem uroczystość wręczenia pamiątkowego, podwójnego (Nr 1, Nr 2) 26 tomu czasopisma „Folia Historica Cracoviensia” Księdzu Profesorowi Andrzejowi Bruździńskiemu, który w zeszłym roku obchodził jubileusz 70. rocznicy urodzin. Pandemia Covid-19 uniemożliwiła wówczas złożenie życzeń dostojnemu Jubilatowi, w związku z czym gala została przeniesiona i miała miejsce w bieżącym roku akademickim.

W trakcie posiedzenia Rady Wydziału życzenia i podziękowania Księdzu Profesorowi złożył dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII ks. prof. dr hab. Jacek Urban, a także redaktor naczelny czasopisma „Folia Historica Cracoviensia” dr hab. Grzegorz Chajko. Kolejno dr hab. Tomasz Graff i dr Bartłomiej Wołyniec, jako redaktorzy, wręczyli Jubilatowi okolicznościowy 26 tom czasopisma,

którego – warto przypomnieć – Ksiądz Profesor był przez wiele lat redaktorem naczelnym.

Podziękowawszy za pamięć i życzenia, Jubilat opowiedział w kilku słowach o swojej pracy na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, którą rozpoczął, gdy nasza uczelnia nosiła jeszcze nazwę Papieskiej Akademii Teologicznej. Wspomniał swoich profesorów i wykładowców, m.in.: prof. Janinę Bieniarzównę, ks. prof. Jana Kracika, ks. prof. Bolesława Kumora, ks. prof. Bolesława Przybyszewskiego, a także osoby, z którymi przyszło mu współpracować. Część ze zgromadzonych w sali pracowników odpowiedziała wspomnieniami z okresu swoich studiów, w trakcie których dane im było uczyć się na zajęcia prowadzone przez Księdza Profesora – wykładowcę wymagającego, ale niezwykle życzliwego i otwartego względem chcących poznawać prawidła historii studentów i doktorantów.

Plurimos annos Księżu Profesorze!

